

Vereenvoudiging kindregelingen (AKW + WKB + KOT)

Probleemstelling	Om ouders in staat te stellen goed voor hun kinderen te zorgen en dit met werk te combineren, zorgt de overheid voor een financiële tegemoetkoming aan de hand van drie kindregelingen: de kinderbijslag, het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag. Voor de meeste ouders werken de regelingen goed. Voor een deel van de ouders zijn het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag ingewikkeld, met name wanneer zich grote veranderingen in het leven voordoen. Dit kan leiden tot (soms hoge) terugvorderingen en financiële onzekerheid. Omdat het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag afhankelijk zijn van het inkomen van ouders, dragen ze voor sommige ouders bij aan een hogere marginale druk waardoor werken minder loont. Voor beide regelingen geldt dat vereenvoudiging nodig is, die vanuit de bredere hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel moet worden bekeken.																																															
Oplossing	Het stelsel van de drie kindregelingen kan op verschillende manieren vereenvoudigd worden. Voor de kinderopvangtoeslag is al per 2029 een nieuw financieringsstelsel voorzien dat eenvoudiger en zekerder is voor ouders. Om tegemoet te komen aan de motie Schalk c.s. ¹ , wordt in dit fiche het volgende uitgewerkt: de kinderbijslag, het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag worden afgeschaft en tot één regeling gebracht die budgetneutraal is vormgegeven en naar verwachting niet eerder dan per 2030 kan worden ingevoerd. Het samenvoegen van deze drie regelingen betekent dat de herziening van het financieringsstelsel in de kinderopvang stopt.																																															
Juridische haalbaarheid	• Dit voorstel vergt een wetswijziging en is naar verwachting juridisch uitvoerbaar per 2030. • Afhankelijk van de vormgeving is overgangsrecht nodig. • Bij de keuze voor een wettelijk kader moeten de gevolgen voor de samenloop van Europese gezinsbijlagen en de export van de kindregelingen worden meegenomen.																																															
Uitvoerbaarheid	• De samenvoeging van de kindregelingen kan naar verwachting worden uitgevoerd per 2030. • Afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving vergt de transitie grote aanpassingen bij de betrokken dienstverleners (SVB, Dienst Toeslagen) en zal tot grote uitvoeringskosten leiden (circa €40 miljoen incidenteel). • De impact op de uitvoering moet nader worden onderzocht. • Deze regeling betekent voor het knelpunt rondom internationale gevallen een vereenvoudiging voor de uitvoering, omdat het uitbetalen, terugvorderen en de dienstverlening onder één wettelijk kader valt. • Aandachtspunt is de beschikbare (IV) verandercapaciteit.																																															
Invoeringsdatum	Inwerkingtreding van deze maatregel is mogelijk per 1 januari 2030.																																															
Kosten (x €1 miljoen)	<table><tr><th></th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th><th>2029</th><th>2030</th><th>2031</th><th>Struc.</th></tr><tr><td><i>Intensivering:</i></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Programmakosten</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Uitvoeringskosten</td><td></td><td></td><td></td><td>20</td><td>20</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Totaal</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>									2026	2027	2028	2029	2030	2031	Struc.	<i>Intensivering:</i>								Programmakosten					0	0	0	Uitvoeringskosten				20	20			Totaal							
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Struc.																																									
<i>Intensivering:</i>																																																
Programmakosten					0	0	0																																									
Uitvoeringskosten				20	20																																											
Totaal																																																
Toelichting raming	Deze maatregel is in dit fiche budgetneutraal vormgegeven, waarbij de verwachting is dat de kinderbijslag, het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag per 2030 kan worden afgeschaft. In de samengevoegde kindregeling wordt aangenomen dat het inkomensafhankelijke bedrag in 2030 gelijk blijft aan de hoogte van het huidige kindgebonden budget in 2030 (conform de technische invulling in het CEP). De opbrengst van de afschaffing van de kinderopvangtoeslag wordt gebruikt om het inkomensafhankelijke bedrag van de nieuwe kindregeling in 2030 te verhogen met € 2.897 per kind per jaar (prijzen '25). ²																																															

¹ Kamerstuk I, 2025/26, 36 800, L

² Dit is de verhoging voor het maximale inkomensafhankelijke bedrag (voor kinderen met de leeftijd van 12 t/m 17 jaar). Voor jongere kinderen worden dezelfde leeftijdscategorieën aangehouden als in de huidige kinderbijslag. Voor kinderen met de leeftijd 6 t/m 11 jaar ontvangen huishoudens € 2.462 per kind (85% van

Inkomenseffecten

- Tabel 1 en 2 tonen de inkomenseffecten van een budgetneutrale vormgeving van de samengevoegde kindregeling. Tabel 1 toont de inkomenseffecten van huishoudens met kinderen en recht op tegemoetkoming voor kinderopvang. Tabel 2 toont de inkomenseffecten van huishoudens met kinderen zonder tegemoetkoming voor kinderopvang. Het vrijgevalen budget van de kinderopvangtoeslag is in deze budgetneutrale optie verdeeld over alle kinderen met kinderbijslag. Dat is een bredere doelgroep (0 t/m 17) dan de doelgroep die in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag (0 t/m 12). Dit betekent een herverdeeleffect van gezinnen met jonge kinderen naar gezinnen met oudere kinderen.
- De maatregel zorgt voor een herverdeling van ouders met tegemoetkoming voor kinderopvang naar ouders zonder tegemoetkoming voor kinderopvang. Bij huishoudens met kinderopvang (tabel 1) is het mediane inkomenseffect het meest negatief bij de laagste inkomensgroep. Tegelijkertijd maken relatief meer hoge inkomens gebruik van kinderopvang.
- Ook binnen de inkomensgroepen is forse spreiding van inkomenseffecten. Voor de meeste huishoudens met kinderopvang (tabel 1) zorgt deze maatregel voor een negatief inkomenseffect. Tegelijkertijd zijn er ook ouders die beperkt gebruikmaken van kinderopvang. Voor deze huishoudens zorgt een verhoging van het inkomensafhankelijke bedrag per saldo voor een positief inkomenseffect.
- Huishoudens zonder kinderopvang (tabel 2) profiteren van de verhoging van het inkomensafhankelijke bedrag, terwijl zij geen nadeel hebben van de afschaffing van de kinderopvangtoeslag. Bij de laagste inkomensgroep is het mediane inkomenseffect het meest positief. De verhoging van het inkomensafhankelijke bedrag maakt namelijk een relatief groter deel uit van het inkomen dan bij hoge inkomens.
- Door de maatregel stijgt de kinderarmoede met minimaal 0,2%-punt in 2030.

Tabel 1: Inkomenseffecten van de samengevoegde kindregeling voor huishoudens met kinderen en recht op tegemoetkoming voor kinderopvang in 2030.

	<- 5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aandeel
<i>Inkomensgroepen</i>										
1e (<=105% WML)	57%	7%	7%	0%	8%	7%	14%	100%	-9,5%	7%
2e (105-170% WML)	56%	6%	7%	0%	4%	13%	13%	100%	-7,9%	5%
3e (170-254% WML)	53%	11%	9%	0%	10%	9%	9%	100%	-6,1%	16%
4e (254-377% WML)	57%	10%	7%	0%	10%	9%	6%	100%	-6,9%	34%
5e (>377% WML)	53%	14%	11%	0%	10%	9%	3%	100%	-5,6%	36%
<i>Inkomensbron</i>										
werkenden	55%	12%	9%	0%	10%	9%	6%	100%	-6,2%	100%
uitkeringsontvangers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
gepensioneerden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Huishoudtype</i>										
tweeverdieners	55%	12%	9%	0%	10%	9%	6%	100%	-6,2%	86%
alleenstaanden	54%	8%	9%	0%	7%	10%	11%	100%	-6,5%	14%
alleenverdieners	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Kinderen</i>										
met kinderen	55%	12%	9%	0%	10%	9%	6%	100%	-6,2%	100%
gepensioneerden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alle huishoudens	55%	12%	9%	0%	10%	9%	6%	100%	-6,2%	100%

het maximale bedrag) meer en voor kinderen met de leeftijd 0 t/m 5 jaar is dat € 2.028 (70% van het maximale bedrag) meer per kind.

Tabel 2: Inkomenseffecten van samengevoegde kindregeling voor huishoudens met kinderen zonder tegemoetkoming voor kinderopvang in 2030.

	< -5%	-5 tot -2%	-2 tot 0%	geen effect	0 tot 2%	2 tot 5%	>5%	Totaal	Mediaan	Aandeel
<i>Inkomensgroepen</i>										
1e (<=105% WML)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%	12,0%	13%
2e (105-170% WML)	0%	0%	0%	0%	0%	3%	97%	100%	9,7%	11%
3e (170-254% WML)	0%	0%	0%	0%	0%	25%	75%	100%	7,4%	17%
4e (254-377% WML)	0%	0%	0%	0%	0%	40%	60%	100%	6,6%	28%
5e (>377% WML)	0%	0%	0%	0%	9%	49%	42%	100%	4,3%	33%
<i>Inkomensbron</i>										
werkenden	0%	0%	0%	0%	3%	34%	62%	100%	6,0%	88%
uitkeringsontvangers	0%	0%	0%	0%	0%	6%	94%	100%	10,7%	11%
gepensioneerden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Huishoudtype</i>										
tweeverdieners	0%	0%	0%	0%	4%	38%	58%	100%	5,7%	69%
alleenstaanden	0%	0%	0%	0%	1%	14%	85%	100%	8,4%	22%
alleenverdieners	0%	0%	0%	0%	2%	21%	77%	100%	8,2%	9%
<i>Kinderen</i>										
met kinderen	0%	0%	0%	0%	3%	31%	66%	100%	6,4%	100%
gepensioneerden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alle huishoudens	0%	0%	0%	0%	3%	31%	66%	100%	6,4%	100%

Arbeidsmarkt-effecten

Het samenvoegen van de kinderbijslag, het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag zorgt voor een forse daling van de arbeidsparticipatie. Dit komt voornamelijk door de afschaffing van de kinderopvangtoeslag. Kinderopvang wordt daardoor duurder voor werkende ouders dan nu en zeker duurder dan in het nieuwe stelsel. Deze maatregel heeft waarschijnlijk het meest effect op de arbeidsparticipatie van de tweede verdienster, wat vaak vrouwen zijn.

Draagt bij aan doelen Hervormingsagenda: Zeker, begrijpelijk, werken loont

De regeling betekent op termijn vooral voor de (internationale) uitvoering een vereenvoudiging (anticumulatie en terugvorderingen). Omdat er sprake is van één kindregeling, in plaats van drie, draagt het bij aan meer eenvoud en begrijpelijkheid voor ouders. Omdat de kindregeling deels inkomensafhankelijk is, blijft het risico op terugvorderingen en een hogere marginale druk bestaan. Een inkomensafhankelijke component blijft extra vragen van het doenvermogen van ouders én vergt complexe (en daarmee duurdere) uitvoering. Dit kan beperkt worden door bijvoorbeeld een volledig inkomensafhankelijke kindregeling te introduceren, het inkomensafhankelijke deel te verlagen en het inkomensafhankelijke deel te verhogen, of aanpassingen te maken in het afbouwpad van het inkomensafhankelijke deel.

Overige relevante aspecten

De maatregel doet een groter beroep op de informele kinderopvang, doordat de kinderopvangtoeslag wordt afgeschaft. Daarnaast heeft de maatregel – met oog op de negatieve effecten op de arbeidsparticipatie van vrouwen – een negatief effect op emancipatie en economische zelfstandigheid van vrouwen.